

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 31. Маја 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља саати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

НАРЕДБА

Да би се отклонила опасност по здравље становника београдских, која би могла наступити услед велике врућине, Суд београдске општине на основу уговора, закључених са концесионарима за извожење ђубрета (т. 2. угов.).

наређује:

да сви концесионари, од данас, па до даље судске наредбе, два пута недељно извозе ђубре из свију станова београдских.

Ко од концесионара ради противно овој наредби, казниће се највећом казном која је предвиђена уговором.

Од суда општине града Београда 18. Маја 1892. год. СБр. 7084.

НАРЕДБА

Тачком првом закона о замени § 364. казненог закона наређено је, да се радње и дућани држе затворени недељом и извесним празничним данима. На основу овога законског прописа, а на молбу еснафа бакалског и по препоруци Управе вар. Београда од 10. т. м. Бр. 7645 суд општине вар. Београда на основу, чл. 36. зак. о општинама, наређује:

да од данас све деликатесне радње морају бити недељом и другим празницима, законом обележеним, затворене, пошто и оне нису ништа друго до бакалске радње.

Са сваџим ко противно овој наредби учини, поступиће са по горњем законском наређењу.

Од суда општине београдске, СБр. 8602. 15 Маја 1892. г. у Београду.

НАРЕДБА

На молбу еснафа бакалског а по препоруци управе вар. Београда од 10. Маја 1892. год. Бр. 7644. суд општине вар. Београда, као надлежан, на основу чл. 36. зак. о општинама, наређује:

да се од данас строго забрани продавање страних производа, (као: лимунова, поморанџи, сапуна и др.) на овд. пијацама и по улицама, пошто се таква радња, коју поједина лица упражњавају, по закону има сматрати као торбарење.

Ко би противно овој наредби поступио

биће кажњен на основу § 387. т. 1. крив. закона

Од суда општине вар. Београда СБр. 8598. 15. Маја 1892. год. у Београду.

НАРЕДБА

Пошто је при јаким врућинама домаћа пашчад изложена разним болестима а најобичније беснилу, то у интересу здравља и безбедности грађана, Суд општине вар. Београда наређује, да се не сме водити пашчад по кафанама, парковима и другим јавним местима.

Ко противно овој наредби поступи, казниће се по § 332 алинеја 2. с погледом на § 335 алинеје 5. крив. закона.

Од суда општине вароши Београда 19. Маја 1892. год. АБр. 7230. у Београду.

НАРЕДБА

Доставља се на знање и управљање свима обвезницима ове вароши, да ова команда у будуће неће узимати у поступак ничију молбу или жалбу, ако поред читког потписа не назначе још и јединицу, позив и број списка, где су уписани као и редовно занимање, кварт. улицу и број куће, где обитавају.

Они обвезници без разлике звања и занимања, који су се привремено или стално доселили, или ће се тако исто одавде отселити, морају лично доћи у штаб ове команде, или писмено известити ју, те да се та промена у списковима прибележи.

За кога се сазна, да по другом ставу ове наредбе није поступио, казниће се као обвезник по опредељењима дисциплинске наредбе.

Из штаба VII. пуковског округа 19. Маја 1892. год. Бр. 5919. Београд.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА 37. ВАНРЕДНИ САСТАНАК 18. Маја 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Маринковић; били од чланова одбора г. г. Н. Х. Поповић, И. Борђевић, Ђ. Ж. Нешић, Свет. Ристић, Ђ. Нераџић, М. Капетановић, Др. М. Т. Леко, поп Капетан-Спасић, Мијајло Јанковић, С. Авријел, К. Б. Михајловић, А. Ј. Одавић, Рад. Филиповић, М. О. Петровић, Мата Јовановић, К. Д. Главинић, Љуб. Јовановић, Др. Радовановић, Н. Р. Поповић, Л. Дашковић, Стев. Чађевић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука сед-

нице државе 15. Маја 1892 год. и би одлучено, да се одлука бр. 386 не објављује.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 7042, 7046, и акта VII. пук. окр. команде АБр. 7067 којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио, да је Коста Вранковић доброг владања и доброг имовног стања; да су му Владимир Станојевић и Димитрије Живадиновић непознати.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби СБр. 9003, 8967, 8939, 9032, 9001, 9002, 8989, одбор је изјавио мишљење, да се може дати тражено уверење молбицима: Милки Узунковић, Јулки П. Степић, Јовану Богдановићу, Миловану Поповићу, Радовану Миковићу, Димитрију Стојановићу и Марији С. Вугарској.

IV.

По прочитању извештаја комисијских ГБр. 832. и 833. о одређеним осам у улицама Кнез Лазаревој и Љубичиној одбор је решио, да се обе ове одређене осе одобре.

V.

Председник извештава одбор, да ће велики научењак и електротехничар, Србин Никола Тесла посетити Београд и да је наредно све што треба, да се Тесла о трошку општине београдске што свечаније дочека.

По саслушању овога одбор је једногласно одобрио у свему поступак председника с тим, да се трошак око дочека славног електротехничара Србина Николе Тесле, исплати из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове.

VI.

Председник износи одбору на решење понуду Едварда Шлагетера, предузимача из Крагујевца, о лифровању тротоарских плоча.

По прочитању те понуде ГБр. 828. одбор је овластио председника општине, да од поднетих понуда за тротоарске плоче прими, које ће по општину бити најпробитачније, па о томе одбор извести.

VII.

Одборник г. Таса Капетан-Спасић пита, кад ће доћи Србин Никола Тесла и на који начин мисли се дочекати.

Председник одговара, да се за сада још незна дан Теслина доласка, али је сигурно, да ће у току ове недеље доћи. Тесла ће се дочекати о трошку општине по решењу одбора, а дочек ће спремити г. г. Андра Одавић, Др. М. Т. Леко, Ст. Чађевић, М. Капетановић, Др. М. Радовановић одборници.

VIII.

Одборник г. Др. Марко Т. Леко пита, да ли су одређена места за савска купатила.

По објашњењу председника, да ово питање још није регулисано, одбор је решио, да савска ку-

патела буду на истом месту, на коме су и лане била с тим, да суд буде дужан олакшати публици приступ к њима поливањем више пута дневно од вароши до купатила.

IX.

Одборник г. Соломон Авријел пита, да ли је државна лицитација за издавање под закуп места за купатила савска.

По саслушању овога председник је одговорио, да је држата лицитација, но да нико није хтео да лицитира, због чега је суд решио, да се за употребу обале од сопственика купатила наплаћује по тарифи за обаларину.

X.

Председник износи одбору на решење извештај комисије изабрате у седници одборској од 27. Јан. 1892 год. АБр. 1423, за параду правила о контролсању каквоће млека и осталог пића.

По прочитању тога извештаја одбор је решио, да се исти у свему усвоји с тим, да се количина сумпорасте киселине у вину управља по решењу санитарскога савета.

Да се одмах приступи извршењу и контролсању по извештају; да се исти објави у општ. новинама и у засебним књижицама отштампа и разда свима онима, којих се тиче.

XI.

Одборник г. Никола Р. Поповић предлаже, да се допусти, да се и на Дунаву може подићи купатило.

Одбор је усвојио овај предлог г. Поповића.

38. ВАНРЕДНИ САСТАНАК

26. Маја 1892. год.

Председавао председник Милов. Р. Маринковић; били од чланова одбора г. г. Н. Х. Поповић, Ђ. Ж. Нешић, Мих. М. Борђевић, Д. Гајић, Ф. Васиљевић, И. Борђевић, М. Јовановић, В. Тодоровић, Др. М. Т. Леко, А. Одавић, Св. Ристић, М. Капетановић, Р. Филиповић, М. Велизарић, М. Ј. Марковић, Р. Драговић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. Маја 1892. год. и у одлуци бр. 406 учињена је допуна, да се ова одлука објави.

II.

Одборник г. Авдра Одавић предлаже, да од сада сваке ноћи по један лекар из Београда, дежура у општинском суду ради указивања ле-

карске помоћи онима, који је затребају и да се нађе од помоћи у случају телесних повреда.

Да се о општинском трошку саграде кола за пренос рањеника, у која би се могла сместити ручна апотека и на којима би се колима лекар возио камо треба.

По саслушању овога одбор је решио, да се овај предлог у свему усвоји с тим, да се лекарско друштво замоли, да да своје мишљење, како и на који начин да се овај предлог изведе.

III.

Одборник г. Мил. Капетановић пита, за што није већ фактички извршен пренос регулационога фонда у својину општинску.

По објашњењу председника, да се за пренос овај имају да изврше још неке формалности у министарству грађевина, одбор је на предлог г. Капетановића решио, да се умоли г. министар грађевина, да обустави сваки даљи рад и издавање фонда регулационог, док се не изврши пренос у својину општинску.

IV.

Одборник г. Марко Велизорић предлаже, да се отворе двадесет чесама из новог водовода, пошто је садашњи број чесама врло мали и не довољан да подмири потребу грађанства.

По објашњењу председника, да нису потребне нове чесме, пошто ће се убрзо извршити спајање појединих кућа са новим водоводом, одбор је прешао преко предлога г. Велизарића на дневни ред.

V.

Одборник г. Марко Велизарић моли, да се у интересу здравља грађана београдских учини све што треба, да се задај кланични уклони.

Председник је изјавио, да ће наредити све могуће, да се задај овај уклони.

VI.

Председник напомиње одбору, да је потребно да се изабере повереништво, које ће руковати прирезом од 28% према решењу одборском од 1. Марта ове год. АБр. 4235.

По саслушању овога одбор је после поименичног гласања са 11 гласова против 5 решио, да ово повереништво састављају петнаест лица и то пет одборника и десет грађана; да само повереништво пропише правила о своме раду и поднесе их одбору на одобрење.

Пред свима овим високим личностима Тесла је изјављивао своју радост, што му се дала прилика, да неколико тренутака проведе међу својом браћом Србима.

По ручку је наш врли гост посетио народни музеј и пошто је сат и више пробавио у њему, разгледајући српске старине, отишао је у Велику Школу, да се лично упозна са професорима нашег највећег просветног завода. Сем професора дочекала га је у Великој Школи и сва великошколска омладина, којој је велики Србин у кратким потезима означио успехе науке у погледу електро-технике, као и своје родове на томе пољу.

Око 5 и по часова Тесла се је са председником општине, професорима Вел. Школе и другим ученим људима прошетао по Калимегдану. У вече се одвезао у Вајфертову пивару где је општина београдска у част свога госта спремила дружевну вечеру и дала прилике многим људима од науке, да се са Теслом упознају.

Те вечери скупило се око Тесле више од стотине које представника свију просветних завода у Београду, које других одличних грађана. На свачијем се лицу могла видети радост, што је у своме друштву магао видети човека, који ће својим умом учинити еру у науци, у историји људске културе, који ће доказати, да је и

За поверенике изабрати су од одборника: г. г. Милан Капетановић, Стеван Чађевић, Борђе Новаковић, Михајло Вончић и председник општине. Од грађана: г. г. Јован Тадић, Манојло Кладис, Настас Крстић, Петар П. Јовановић, Димитрије Ђирковић, Васа Дучић, Јован Клабић, Милорад Јанковић трговци, Живан Жлвановић саветник, и Јован Ђурић апотекар.

Овом повереништву да се дода као стручњак и управник инжењерског одељења г. Т. Селековић,

VII.

Председник општине извештава одбор, да је према овлашћењу његовом од 18. Маја о. г. ГБр. 828 усвојио понуду Мијајла Чебинца за набавку тротоарских плоча од остранског камена према понуди његовој и накнадној депеши пошто је понуђач Шлагетер одустао од своје понуде, а Анта Алексић изјавио, да не може лиферовати тротоарске плоче од остранског камена по само оне из Остружнице.

Одбор је примио к знању овај извештај.

VIII.

Председник предлаже одбору, да се и ове године, као сваке до сада изда из општинске благајне извесна сума новаца за помоћ оним сиротним болесницима, који ће ради лечења у бању ићи.

Одбор је решио, да се из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове изда и ове године на ову потребу иста сума, која је и прошле године издата.

IX.

Према решењу одборском од 9. Априла 1892. год. АБр. 6359, одбор је изабрао ова лица за чланове сиротинског одбора:

За кварт варошки: Одборника Лазара Дашковића, Јанаћка Борђевића и Глишу Андријевића бакале, и Николу Секулића берберина.

За кваат дорђолски: Лазара Радоњића, одборника Ристу Петровића каф., Радоја Ђирковића и Самуила Адута, бакале.

За кварт врачарски: Јована Ђуровића, одборника, Косту А. Шуменковић, Трајка Стојковића и Владимира Губеревца кафеџије.

За кварт палилулски: Илију Борђевића, одборника, Љубу Јовановића кројача, Јефрема Марјановића каф. и Миту Борђевића баруџију.

НИКОЛА ТЕСЛА

СЛАВНИ ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР

и његово бављење у Београду.

У једном од прошлих бројева донели смо вест, да ће Србин Никола Тесла посетити Београд. Тим смо приликом врло у кратко саопштили нашим читаоцима, ко је Никола Тесла и какву важност има његов ум за данашњу науку — електро-технику.

Овом ће мо приликом да обележимо бављење г. Тесле у Београду.

Као што је познато, општина је београдска преко својих изасланика позвала г. Теслу да као њен гост посети Београд. Тесла се је овом позиву радо одазвао и приспео у Београд 20. Маја у вече брзим возом, дочекан од многих учених београђана и врло много великошколаца.

Са станице отпуштен је у спремишан му стан у „Империјалу“.

Сутра дан је г. Тесла пре подне био код господина министра просвете и црквених дела. Одавде је са господином министром просвете отишао у двор, на аудијенцију код Његовог Величанства Краља, а одавде првome краљевском намеснику г. Јовану Ристићу.

Српски народ способан не само да буде образован, него и да предњачи у образовању, који ће сјајно осветлати образ српскоме народу пред целим светом и на пољу науке. Но и наш мили гост Никола Тесла није се мање радовао, што је видео око себе толико много искрених поштовалаца, изјавив, да ће му овај срдчан пријем дати нове снаге, да започети рад продужи и доврши, те да тако што више користи науци и српскоме народу.

За време вечере било је врло лепих здравица. Прву је здравицу напио председник општине Њ. В. Краљу, у којој је споменуо, да је Његово Величанство примило Теслу врло љубазно, интересујући се живо за науку, на којој Тесла ради. За овом здравицом дошла је ректора Вел. Школе, који је у делом и језгровитом говору изјавио радост у име професора Вел. Школе, да међу собом виде Србина, који је научним радом својим стекао светскога гласа. Сви претставници појединих корпорација наздравили су г. Тесли, а он је у два маха одговорио на здравице са беседом, у којима је живо изражавао своје српске осећаје.

Г. Ђока Станојевић, проф. Вој. Академије, наздрављајући г. Тесли, описао је у кратко рад и успехе његове на електротехничком пољу.

Да би наши читаоци видели, шта је Никола

За кварт теразијски : Ђоку Нешића одборника, Антонија Јовановића касацина, Перу Палића бравара, и Мату Срећковића бакалина; и
За кварт савагалски : Косту В. Михајловића одборника, Јеврема Мливојевића и Стевана Ристића кафеџ, и Љубисава Ивановића бравара.

Овај ће сиротињски одбор решавати по већини гласова а за пуноважну седницу потребно је, да је на окупу бар половина чланова.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Пелцовање деце у Београду одпочеће данас у недељу 31 о. м. у 3 сата по подне у здању „Црвенога Крста“. Пелцовање се од сада сваке недеље а позиваће се родитељи по квартовима када ваља децу слати. Данас одпочеће се пелцовање са кварталом дорћолским. Чисту крављу мају набавља ће општина за свако дете и тако се неће с'руке на руку пелцовати нити ће се пак маја с'руке скидати као што се то небада радило.

РАСПОРЕД ИСПИТА.

у београдским основним школама

I. Код саборне цркве :

27. маја по подне у II. раз. мушке школе,
28. „ пре „ у V. „ I. одељења
по „ у I. „ женске школе
29. „ пре „ у IV. „ женске школе
по „ у II. „ „ „
31. „ пре „ у IV. „ мушке „
по „ у III. „ женске „
2. јуна пре „ у V. „ III одељења
1. „ „ „ у I. „ мушке школе
по „ у III. „ „ „
3. „ пре „ у V. „ II одељења.

II. На Врачару :

а) Источном :

6. јуна у I. раз. мушке школе

8. „ у II. „ „ „
9. „ у III. „ „ „
10. „ у IV. „ „ „
11. „ у I. „ женске школе
12. „ у II. „ „ „
13. „ у III. и IV. раз. женске школе

б) На Западном :

30. маја у IV. раз. мушке школе
2. јуна пре подне у II. раз. мушке школе
по „ у II. „ женске „
4. „ пре „ у I. „ мушке „
по „ у I. „ женске „
5. „ пре „ у III. „ мушке „
по „ у III. „ женске „
6. „ у IV. раз. женске школе.

III. У Палилули :

29. маја у III. раз. I. одељ. мушке школе,
5. јуна у IV. „ мушке школе,
12. „ у IV. „ женске „
13. „ у II. „ мушке „
14. „ у I. „ „ „
16. „ у III. „ женске „
18. „ у II. „ „ „
20. „ у I. „ „ „
7. „ у III. „ II од. мушке школе.

21. „ у Топчидеру.

25. и 26. јуна у Дому за сиротну и напуштену децу.

IV. На Теразијама :

27. маја у II. раз. II. одељ. мушке школе,
28. „ у II. „ I. „ „ „
29. „ у IV. „ II. „ „ „
30. „ пре подне у III. раз. жен. школе,
по „ у I. р. II. од. м. „
31. „ у IV. раз. I. одељ. мушке школе,
1. јуна пре подне у III. р. I. од. м. „
по „ у II. р. женске школе,
2. „ пре „ у III. р. II. од. м. „
по „ у I. р. I. од. м. „

Тесла урадио, и за што се његово име у научноме свету слави, доносимо овде говор г. Станојевића у целини: *)

Господо и браћо,

И ако је Београд до сад у више прилика дочекивао људе великога гласа, ипак је ово први случај, да у својој средини види не само научника, коме цео свет одаје пошту, него научњака Србина. И ма да знам, да су вам свима у памети научни радови г. Тесле, опет сматрам да не ће бити на одмет, да вас у најкрајим потезима опоменем на најславније мометне његовог, истина мучног и тешког, али у исти мах и веома значајног рада.

Нећу да идем далеко у прошлост, кад су они појмови, које је изучавао Физика, били сваки за се одвојени и без икакве везе, кад су топлота, светлост, електрицитет и магнетизам стајали сасвим одвојени један од другог. Нећу да се задржим ни на почетку овога века, кад међу свима тим појавама није имало никаквог већег сродства, него у прошлим вековима. Заустави у се одмах на половини нашега века, кад су топлота и светлост чинили једну групу

*) Овај је говор прештампан из „Малих новина“, бр. 143. од 27. Маја о. г.

појава, кад је светлост била видљива топлота а топлота невидљива светлост, и кад су електрицитет и магнетизам били два разна облика једне исте појаве. У то доба, кад су поменуте четири групе физичких појава сведене биле на две потпуно различне међу собом, покушавао је енглески физичар Максвел да их на неки начин споји. Он је изучавајући однос између електричних и електромагнетских појава, нашао, да је тај однос нека брзина и да је та брзина, брзина светлости. И држећи да није никаква случајност што је између разних електричних појава нашао умешану и светлост, он је, на основу још неких података, поставио основу за електромагнетску теорију светлости.

Ако ми дозволите да се изразим једном слепком, Максвел је прево провале која раставља светлост и топлоту с једне, и магнетизам и електрицитет с друге стране пребацио једну танку жицу, која је истина, спајала обе обале, али је та веза била веома слаба и незнатна. Данас је је г. Тесла преко провале, а између обеју обала, савидао мост, којим се без икакве опасности а с највећом сигурношћу може прећи из топлоте и светлости у електрицитет и магнетизам и обротно.

Давши вам, у главном теориски значај експеримената г. Тесле, хоћу мало да се задржим код

3. „ пре „ у IV. р. женске школе,
по „ у I. р. женске школе,

V. на Сави и Вецбаоници женске школе

I. у вецбаоници Више женске школе

29. Маја пре подне у I. разреду
29. „ по „ „ II. „
31. „ пре „ „ III. и IV. раз.

II. у мушкој школи

31. Маја по подне у IV. разреду
1. Јуна „ „ „ III. „ и 2.
одељењу II. разреда.
7. Јуна по подне у I. разреду и 1.
одељењу II. разреда

III. у женској школи

7. Јуна пре подне у I. и II. разреду
2. „ по „ „ III. и IV. „
28. Маја 1892. год.
у Београду.

Главни школски одбор.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА.

Софија. — Одбор општине софијске одобрено је овакав правилник за изношење ђубрета из разних здања и дворишта у граду Софији: чл. 1. Софијска градска општинска управа има нарочито чистачко одељење, које се стара за редовно изношење ђубрета из домова, дућана, гостионица, механа и других здања у граду, — чл. 2. Сваки сопственик дужан је да нареди, да се све ђубре из његовог здања купи на особено место у дворишту, и то у кош или сандук, одакле ће се у одређени час предавати општинским колима, која ће сваки дан пролазити улицом ради тога. — Чл. 3. Изношење ђубрета врши се сваки дан од 1. априла до 1. Октобра, од 7 часова изјутра а од 1. октобра до 1. априла од 8 часова

начина, којим је он тај веома важан резултат постигао.

Познато је, да кад се једна спроводна жица само приближи или удали од магнета, да се у тој жици појави тренутна електрична струја. Исто ће то бити и кад је жица у миру а према њој се креће магнет. И имајући тако лак и згодан начин за изазивање струја, данас се више електрицитет не добија за индустријске циљеве ни трећем ни хемиском реакцијом Сада се воденом паром једна гуљва жица окреће око магнета (или магнет око жице) у тако званом динамо-електричним машинама, и у тим се жицама изазива струја коју ми можемо употребити било за осветљење, било за ма какве друге циљеве.

Струје, које се на тај начин помоћу магнета могу изазвати, двојаке су природе: или све иду једним истим смислом и онда се зову једносмислене, или иду час једним и час другим смислом, и онда се зову наизменичне струје. Г. Тесла се задржао код ових последњих.

Брзина, којом наизменичне струје могу мењати свој смисао, може бити или мала или веома велика. У обичним, досадашњим машинама, струја промени свој правац само неколико стотина пута у секунди. Г. Тесла је конструјисао машине у [којима струја промени свој смисао

пре подне. *Примедба:* Горњи часови могу се изменити од стране општинске управе, кад то потреба изискује. — чл. 4. Избацавање ђубрета на улице строго се забрањује. Ко противно поступи казниће се од 5—25 динара. — чл. 5. За изношење ђубрета плаћа се општинској управи годишња такса: на зграде: од 2—4 просторије 6 дин., од 5—8 просторија, 10 дин., од 9—15 просторија 20 дин., на дућан велики 12 дин., на мали дућан 6 дин. На кафане и крчме по класама: I. класе 30 дин., II. класе 20 дин., III. класе 10 дин. На гостионице, хотеле и механе: I. класе 100 дин., II. класе 60 дин., III. класе 30 дин. и IV. класе 15 дин. *Примедба:* Класе гостионицама, хотелима и механама, одредиће комисија, назначена од председништва. — чл. 6. У почетку сваког полгођа сваки сопственик дужан је да плати благајни општинске управе половину одређене годишње таксе, у противном случају такса се наплаћује по истом начину како се наплаћују неисплаћене порезе и општинске дажбине (чл. 20. закона за град. општ.) при чему ће се увек наплаћивати и по 1 дин., за трошкове. — чл. 7. У општини се води за сваки градски квартал по један регистар, у који се уписује име сопственика, облик и класа здања, одређена годишња такса, и други потребни податци.

Смртност у Софији. Из извештаја лекара општине града Софије види се: да се болести у Софији с дана на дан умањују. За прва три месеца године 1892. било је 70 смртних случајева мање но прошле 1891. год. за исто време.

Извешћа лекарска за месец Април ове 1892. год. показују, да је било свега 56 смртних случајева. Прошла 1891. год. за месец Април било је 117 смртних случајева — значи да ове године има 61 случај мање, или за првих четири месеца у

више десетина хиљада пута у једној секунди. И струје, које тако брзо мењају свој смисао, имају особити карактер, као што ћемо мало час видети.

Ток електрицитета у једној жици може се врло zgodно упоредити, током воде. Као год што вода може тећи у врло великој количини а са slabим падом (као код великих река), или у мадој количини али с великим падом (код водопада), исто тако може кроз једну жицу протичати електрицитет у великој количини али са slabим напоном, или у мадој количини али с високим напоном. И ако се помоћу обичних машина могу добити струје доста високог напона, г. Тесла је обратило сву своју пажњу на то, да производи струје изванредно високог напона. И док обичне машине дају струју од 5,10 или 20.000 волата, дотле машине, које је конструисао г. Тесла, дају струју од 100, 200 и више хиљада волата. Те струје с тако високим напоном и мењајући свој смисао више десетина хиљада пута у секунди, даде су изванредне и сасвим неочекиване резултате.

Кад се струја поменутих особина спроведе кроз голу бакарну жицу, жица одмах засветли али остане хладна. Ако такву струју спроведемо кроз две жице, једну од друге растављену, цео простор између тих жица светли, и ако никакве

1892. год. има 131 смртни случај мање, од прошле године за исто време.

Сем тога градски лекари јављају, да је значајан проценат у смањењу смртних случајева, код мале деце, која у Софији тако рећи, умиру као муве. За прва четири месеца 1891. год. у Софији је умрло 152 детета, старих до годину дана. Међу тим ове 1892. год. било је 114 случајева. Према томе у текућој години за време од 1. Јануара до 1. Маја у Софији је умрло 38 деце мање но прошле године. Кад узмемо при том у рачун 161, са којом је означен мањак у смртним случајевима међу одраслима, излази, да је у овој години умрло мање но у прошлој 199 лица.

То доказује, да је здравствено стање у Софији много боље, но прошле године, и да су се болести мање појављују, и са несамњиво лакшим карактером.

Један је од главних услова — казују лекари у извешћу — за то побољшање здравствениости у Софији, — грађење нових улица, снабдевање грађана са добром и чистом водом за пиће, и одржавање града у већој чистоћи

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 4. Јуна ове године држаће се офертална лицитација у грађевинском одељењу суда општине вар. Београда на „марвеном тргу“ у Панђеловој кући, за подизање (дозиравање) трећег спрата на здању Суда општине вар. Београда.

Оферти ће се примати од 9—12 часова а отвори ће се тачно у 12 час. у подне Кауција 6.500 динара.

Странци полажу дуплу кауцију.

Оферти се имају снабдети са прописним маркама.

Ближи услови и остала техничка документа, могу се видети сваког радног

везе међу њима нема. Кад се жица, која такву струју проноси, ма на ком месту прекине, онда на том месту избија јак електричан пламен, као кад гори светлећи гас под високим притиском. Али овде не сагорева жица, као што сагорева гас, него се самоелектрицитет просипа у светлим варницама.

Кад се два насрамна дувара у соби обложе цинканим плочама, па се струја спроведе у те плоче, онда је цео простор између њих тако наелектрисан, да што се год у њ унесе, одмах почне светлити. Комад гвожђа, стаклена цев, или што друго, блиста се у рукама г. Тесла, кад их унесе у ту електричну атмосферу.

Али што је највећу сензацију учинило у целом ученом свету, то је ова појава:

Кад се наизменична струја од неколико само волата напона пронесе кроз човечје тело онда се по целом путу, куда струја пролази осећају, несносни болови. Кад је струја јача, болови постају опасни, тако да кад струја достигне напон од 1000 или 2000 волата, она постаје смртоносна. Тако је јака струја за убијање зликоваца.

Али кад се кроз човечје тело пропусти струја од 100 или 200.000 волата, онда је сасвим безопасна.

дана за време канцелариско и при лицитацији.

Од стране суда општине вар. Београда ГБр. 767. од 4. Маја 1892. г. Београд.

Суд београдске општине, држаће на дан 1. Јуна т. г. лицитацију за набавку 13.000 килограма зоби, и 11.500 килограма јечма, за храну коња пожарне чете.

Лицитација ће се држати пред кафаном „Босном“ на малој пијаци од 3—6 часова по подне.

Кауцију полажу српски грађани, за зоб 160 дин., а за јечам 140 дин., страни поданици полажу дупло. Кауција се прима у новцу, или у државним хартијама од вредности.

Услови ове лицитације, могу се видети, сваког радног дана, у канцелариско време, и на дан лицитације, у књиговодству београдске општине.

Од Суда општине вароши Београда, 15 Маја 1892 год СБр. 3316. у Београду.

ЗАХРЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(извод из степогр. вележака)

држан 1. Априла 1892 год

Председник. Отвара седницу и моли да се саслуша протокол прошлог састанка. (Секретар прочита и одбор га прими).

А. Одавик. Примећује, да би требало казнити она лица, које раде на бирачким списковима и због којих се дешавају многе неправилности, те грађани, који су платили порезу, не могу да гласају, јер их нема у списку.

Преседник. Одговара да је учинио нужне кораке за ово, да је шта више известио о овим неправилностима и министарство финансија, које је строго истрагу наредило. О резултату известиће одбор.

Гавра Бркић. Извештава одбор да се

Да бих вам што боље представио контраст између дејства slabих и веома јаких струја, дозволите ми једно упоређење. Позната је ствар, да се човек из пушке може убити. Још ће сигурнија смрт бити кад се на човека избаца 5, 10 или 50 пушака. Али помислите, какво би изненађење било, кад би на човека избацили 10 или 20.000 пушака и он ти остао жив. Исто је то и с електричном струјом. Док човек умире под ударцима струје од 200 волата, дотле г. Тесла пред скупом највећих научара енглеских и француских пропушта кроза се струју од 200.000 и ништа не осећа.

Погрешно сам кад сам казао да ништа не осећа. У том тренутку прожма га неко особито осећање, он је у некој врсти екстазе, у којој му пред очи излази слика свога завичаја, он се сећа да га је српско млеко одојило, па исповеда целом свету да је Србин (бурно одобравање).

Браћо, јуче ми је г. Тесла у разговору рекао, да ће наука, а нарочито електротехника, преобразити цео наш друштвени живот. Сваки, ко мало познаје напретке научне за ово неколико последњих година, тај ће његову замисао потпуно одобрити. Али у што сам тврдо уверен, и у чему ћете се сви скупа са мном сложити, то је, да тај преображај неће и не може нико други извршити, до једино наш брат Никола Тесла.

по вароши говори, да је пре неколико дана ухваћено једно кријумчарено месо код извесног месара и да тај месар кријумчари под печатом контролорским и под марком. Ухваћен је, вели се, на лицу места и нашло се и месо и олово и канап и све.

Пита; да ли је то познато општинском суду и да ли је што рађено.

Председник. Одговара да ретко који дан прође а да се не ухвати по који кријумчар, али незна на кога мисли Гавра јер се воде спискови кријумчара и чим се ко ухвати с њиме се поступа по закону одузима му се месо и т. д. и даље се ради шта треба. Било је случаја да је код једнога ухваћено месо које је било обележено неком бојом као да је маркирано али та боја није истинита него је употребљена само да завара очи. Даље приметило се је да се употребљава оно олово које се на вланицама употребљава као плomba, али и то разврнуто и употребљено. То је све одузето и с кривцем по закону поступљено.

Никола Вулковић. Поводом овога изјављује, да је дознао, да има у општини неки контролор који ортакује са касапима у кријумчарењу и обраћа пажњу председника на тог контролора.

Андра Одавић. И он изјављује да је дознао да има много несавесности односно контролисања кријумчара. Вели, да је дознао да је на неколико места нађено по продавницама бобичавог меса, снабдевног лекаревом марком као здраво.

Коста Б. Мијајловић. И он изјављује да је налазио бобичавог меса.

Председник. Изјављује да ће ствар извидети и одбор известити.

Бока Нешић. Мисли да би се пре дошло до истине, кад би се одредила комисија за извиђај ових злоупотреба.

Раденко Драговић. Предлаже, да се сачека резултат извештај председникова, па онда одређивати комисију.

Гавра Бркић. Потпомаже предлог Ђ. Нешића.

А. Одавић. И он тражи комисију за извиђај ових злоупотреба.

Мата Јовановић. Противан је одређивању комисије, док сам суд не доврши истрагу па ако нађе одбор да није добро ис-

питана ствар, онда тек да одбор узме истрагу у своје руке.

Бока Нешић. Одустаје од свог предлога и слаже се с онима, који хоће да сачекају извештај суда о чињеној истрази по овим злоупотребама.

Гавра Бркић. Остаје при том да се комисија одреди и тражи да се стави на гласање.

Гласало је 15 за извештај у првој седници. 9 за комисију, један се уздржао од гласања.

Коста Главинић. Предлаже, да у комисију за преглед плапова за Енглезовац, што их израђује проф. Милан Андоновић, уђу још г. г. Капетановић, Стева Чађевић, Милан Петровић и Мата Јовановић. Предлог је овај одбор усвојио Секретар прочита протокол лицитације за набавку коњских и воловских кола потребних за комору. Ово је трећа лицитација и само је један понуђач.

Миђиљо Борђевић. Каже, да се предузимачи туже на тешке погодбе те с тога неће да лицитирају.

Бока Нешић. Напомиње да је решено да се овај посао подели у мање партије. Смедеревац инжињер објашњава, да су услови одређени по 20 кола, по 10 кола и по 5 кола, па ипак нико није дошао на лицитацију.

Никола Вулковић. Мисли да треба држати лицитацију у згодно време. Услови нису криви него само време кад се те лицитације држе. Најзгодније је време у јесен да се држе лицитације, јер је онда најјевтиније све.

Коста Главинић. Предлаже, да се уступи Обркнежевићу израда ових кола по предрачуну и онолико, колико својом понудом тражи, пошто се ствар не може одлагати.

Председник. Слаже се с Главинићем и предлаже, да се и осталим мајсторима понуди да раде колико хоће по предрачунској цени.

Бока Нешић. Слаже се с председником. Мића Петровић и Андра Одавић потпомажу предлог председника.

Према овоме би предлог председника усвојен.

Секретар прочита лицитацију за прављење калдрме са дотераним каменом код Батал цамије.

Осем тога прочитао је и понуду српског француског друштва за грађење ове калдрже.

Гавра Бркић. Предлаже, да се држи ужи лицитација између најнижег лицитанта и понуђача.

Бока Нешић. Потпомаже предлог Бркића

Мића Петровић. Противан је томе и хоће да се одобри лицитација најнижем понуђачу, а да се не узима у обзир накнадна понуда, пошто овака практика шкоди општинским интересима.

Коста Главинић. Потпомаже предлог Миће Петровића.

Љуб. Јовановић. И он је за ужу лицитацију.

Мата Јовановић. Потпомаже ужу лицитацију.

После кратких говора Боке Новаковића и Андре Одавића, који су потпомагали предлог за ужу лицитацију, би решено, да се држи ужа лицитација па поднесе одбору на одобрење.

Секретар чита лицитацију за полагање тротора у фишекцијској улици, која је усвојена.

Секретар чита лицитацију која је држана за одкопавање земље па мервеном тргу и фишекцијској улици на којој није било лицитаната. Прочитана је и понуда Живка Тришића за овај посао. Ово је остављено за идућу седницу.

Секретар чита лицитацију за полагање тротара у кнез Милошевој улици и споменичкој. Ова је лицитација усвојена.

Секретар прочита лицитацију за набавку гвоздених кола за обележавање оса, која је остала на гођевца и комп.

Коста Главинић. Предлаже, да се ова лицитација прими.

Усвојена је.

Секретар прочита лицитацију за набавку плоча. На њој није дошо ниједан лицитант. Има један понуда телеграфским путем учињена од Јеврема Радивојичића. Он нуди плоче противно нашим условима.

И наш омиљени песник Змај Јован Јовановић поздравно је госта са песмом, коју је потресеним гласом сам прочитао. Песма та овако гласи:

ПОЗДРАВ НИКОЛИ ТЕСЛИ

при доласку му у Београд.

Не знам шта је, је а' суштина
Ил' то чини само мис'о, —
Чим смо чули: долавиш нам,
Одмах си нас електрис'о.

На што жиде спроводнице!
Електрика јурн широм,
Вахдухом ће бити споја,
(После може и етиром).

— Стоји стабло, стоји Српство,
Мајка сваком листу — сину;
Најсвежији лист му трепну,
Па одлете у даљину.

Ти нам, Тесла, ти врличе,
Оде летом јаче струје,
У далеку Колумбију,
Да ти умље колумбује.

И ти Тесла, у којем се
Испалинеке мисли роје,

Тебе враћа неодоље,
Да пољубиш стабло своје.

Љуби стабло дојчине му,
Сисни дојку, сине врли;
Свака грана српског стабла
Тесли тена, Теслу грати.

Београд је данас сретан,
Рукујућ' се српском диком
И отврива срце своје
Пред Србином, велебником.

Но ти мораш опет катраг,
— Састанак нам кратка траја —
Ал' топлоту носи собом
Братинскога загрљаја.

Остварена ј' мисо твоја,
Мис'о дивна и голема;
Међу нама биће везе,
А даљине нема, нема.

Разумеће листак свежи
Сваку жилу својег стабла,
Спајаће нас електрика
(Електрика наших срца)
И без жиде и без кабла.

Змајова.

За време читања Тесла је пољубио руку Змајеву, јер су га речи песникове јако узбудиле.

За све време овога весеља Тесла је био веома расположен а услед тога и сви искупљени пријатељи његови. Веселе је трајало до 12 часова, када се је наш омиљени гост са свима срдечно опростио.

Сутра дан у јутру отпутовао је славни Србин Никола Тесла у Пешту одакле ће опет у далеки свет — северну Америку — да својим умом шири славу и име Србиново, да доказује свету велику способност Србинову не само на бојном пољу но и на научном.

„Српске Новине“ описују личност Теслину овако:

Г. Тесла је необично симпатична и маркантна појава. Висока раста, сувољав, црномањаст, бледа лица, замашљених саваљичких очију испод широка чела, с веома финим цртама лица, — он и на први поглед скрене на се пажњу посматрачеву. Говори лагано, извреним српским језиком из његове поносне Лике, и ако је скоро 15 година провео далеко од свога завичаја и од свога народа. Необично је смеран, готово стидљив. Он при првом погледу на њ показује да је век свој провео у мислима, далеким од обичнога сјаја и вреве светске.

*) Бр. 113 од 1892. г.

Коста Главинић. Предлаже, да се држи нова лицитација.

Решено да се држи још једна лицитација.

Држана је лицитација за грађоње калдрме у «Марковој улици. Пошто је протокол ове лицитације прочитан буде иста одобрена. За овим је одобрена лицитација за одкопавање земље у Марковој улици.

Даље је секретар прочитао лицитацију за откопавање земље на палилулској пијаци. Ово је трећа или четврта лицитација. Има и једна понуда од Косте Трпковића (секр. прочита).

Бока Нешић. Предлаже, да се понуда Трпковића прими.

Андра Одавић. Потпомаже г. Нешића да се понуђачу прими понуда.

После кратких говора г.г. К. Главинића, Љ. Јовановића и Миће Петровића који су сви у прилог предлога Нешићевог говорили, би решено, да се предлог Нешићев усвоји.

А. Одавић. Предлаже, да се цена хлеба спусти, пошто је цена житу појевтинила.

Бока Нешић. Предлаже да се ова ствар као врло важна остави за идућу седницу.

Навле Поповић. Потпомаже предлог Одавића и мисли да би требало одредити цену хлебу на 23 паре дин. по килограму. Не налази разлога за одлагање ове ствари.

Сава Велановић. Противан је смањивању цене лебу.

Мијаило Борђевић. Говори у прилог предлога Одавића и Дра. Поповића.

Гавра Бркић. Говори против предлога.

Пошто се нико више није пријавио за говор, председник је ставио на гласање и би решено, да цена лебу буде 24 паре по килограму.

Председник је објавио, да ће се у идућој седници извршити избор управника инжињерског одељења, после чега би седница закључена у 10 час. у вече.

Држан 9. Априла 1892 год.

— *Председник* отвара одборску седницу.

Секретар прочита записник прошлог састанка, који се без измена усваја.

— *Андра Одавић* пита председника, да ли је истина, да је општин. марвени лекар пропусти оно говеће месо, да се грађанима у варош продаје, које је војена комисија одбацила и није допуштала, да се војсци даје?

— *Председник* обећава, да ће на ово питање у идућој седници одговорити.

— *Гавра Бркић* мисли, да лекар није погрешно, што је пропустио ово месо у варош, пошто се за војску тражи месо, које одговара извесним уговорним погодбама, док за грађане је једина погодба, да је месо здраво.

— *Соломон Азријел* предлаже, да се трошаринска комисија попуни новим члановима, пошто су неки чланови њени престали бити одборници.

— *Председник* прихваћа предлог и мисли да би требало у комисију одредити пет одборника а тројица од њих да могу пуноважно радити. У исто време да се овој комисији у дужност да у договору са управником трошарине одређују кредите појединим људима.

— *Соломон Азријел* кандидира за чланове ове комисије г. г. Вељу Тодоровића, Мићу Петровића и Михаила Борђевића, поред стара два члана.

Одбор прима ову кандидацију.

За овим се је прешло на решавање о лицитацијама:

— *Секретар* чита лицитацију о давању под закуп два киоска на калимегдану. Одобрено.

— Пошто на лицитацији за откопавање земље на марвеном тргу, није дошло ни један лицитант, понуна Живка Тришића да тај посао изрази би усвојена по саслушању говора Мате Јовановића и Гавре Бркића, који су у прилог понуде и говорили.

— *Председник* изјављује, да су грађевински послови тако развијени да је преко потребно, да се реши питање о избору управника инжињерског одељења.

— *Соломон Азријел* предлаже, да се одреди комисија, која ће понуде прегледати и оценити.

Пошто је одбор овај предлог усвојио, буду изабрани за чланове ове комисије г.г.

М. Капетановић, К. Главинић, Степа Чађевић, Милан Петровић, Мата Јовановић, Светозар Ристић и правник Веља Тодоровић.

— *Председник* предлаже, да се избере извесан број људи да они, као неки сиротињски одбор, решавају и цене колико коме да се да милостије из општинске касе, а суд општински да њихове одлуке извршује.

— *Светозар Боторић* предлаже, да за овај одбор кандидују одељци општински лица из сваког краја вароши по неколико.

— *Бока Нешић* је, да се из сваког кварта одреде по 10 лица, на одбору пошље те да он избере из тих лица сиротињски одбор.

— *Соломон Азријел* напомиње да се пе-заборави да се и два евреја изберу.

Одбор је усвојио предлог Боторића и Нешића.

СПИСАК

ГРАЂАНА ВАРОШИ БЕОГРАДА

КОЈИ СУ ПЛАТИЛИ ПОРЕЗУ

ЗА I ПОЛГОЂЕ ИЛИ ЗА ЦЕЛУ 1892. Г.

(Продужење)

201. Аврам М. Леви мењач.
202. Аксентије Аксентијевић трговац.
203. Алекса Борђевић бакалин.
204. Алекса Ђуричић слагач.
205. Алекса Николић раденик штамп.
206. Алекса Рашковић слагач.
207. Анастас Јовановић б. управ. двора и за II. полгође.
208. Андрија Јовановић слагач.
209. Антоније Илић лебар.
210. Богољуб Јовановић начел. статистике.
211. Божа Ђ. Јовановић глав. фактор штамп.
212. Божа Трпковић слагач.
213. Бранко Деђански слагач.
214. Васа Живковић слагач.
215. Васа Матић раденик (штампар.).
216. Васа Премовић слагач.
217. Васа Симић пензионар.

218. Вартоломеј Крамер слагач.
219. Велмир Табаковић тргов.
220. Виљем Пешика фактор штамп.
221. Витомир Марковић кројач.
222. Владим. Васић слагач.
223. Владимир Најдановић радник. у држ. штампарији.
224. Владимир Поповић слагач.
225. Влајко Перишић слагач.
226. Дмитрије Борђевић каф. и фишегц.
227. Дмитрије Мита—Крстић слагач.
228. Дмитрије Молеровић благајник мипист. војвог.
229. Дмитрије Поповић помоћ. штамп.
230. Дмитрије Ристић берберан.
231. Дмитрије Тимарчић раденик у штамп. државној.
232. Драгутин Авичић раденик у државној штампар.
233. Драгутин Јовановић слагач.
234. Драгутин Павловић раден. у штампар.
235. Душан Илић слагач.
236. Душан М. Спасић секретар пољопривреде.
237. Бока Радивојевић раден. у држ. штамп.
238. Бура Бекић рибар.
239. Борђе Борђевић пензионар.
240. Борђе Јовановић слагач.
241. Борђе Грујић, фактор.

242. Борђе Каракашевић слагач.
243. Борђе Константиновић раденик у држ. штампар.
244. Борђе Обрадовић слагач.
245. Борђе Петровић б. телалин.
246. Бура Пандуровић слагач.
247. Живко Ракић слагач.
248. Иван Павловић кројач.
249. Плија Вуксановић раден. у држ. штамп.
250. Илија Димитријевић раденик у држ. штампарији.
251. Илија Милшић трговац, за целу год.—
252. Јаков Давидовић спекудант, за целу годину —
253. Јанаћко Борђевић обућар.
254. Јања Х. Пашона трговац.
255. Јања Стојановић кафеџија.
256. Јеврем Поповић пензионар.
257. Јован Андрић слагач.
258. Јован Гавриловић папуџија.
259. Јован Ђуричић служ. савета.
260. Јован Ернест Јон раден. у држ. штамп.
261. Јован Живадиновић начелник.
262. Јован Живановић.
263. Јован К. Јовановић раденик у државној штампарији.
264. Јонан И. Костић слагач.
265. Јован Недељковић кад. тргов.

— *Председник* износи молбу М. М. Банковића бив. члана суда и благајника, да му се да награда за вршење послова благајника водовода.

Гавра Бркић мишљења је, да ову молбу треба одбацити, пошто је Банковић као часник општински под платом био дужан да врши и ту дужност поред своје редовне.

— *Мића Петровић* и он је против тога, да се молба уважи.

После овога молба би одбачена.

— *Бока Нешић* предлаже, да се цена лебу спусти на 22 паре дин. пошто је цена житу спала.

— *Соломон Азријел* мисли да се не може решавати, јер нема 21 одборник, а предмет је нов.

— *Туровић* предлаже да се ово одложи за идућу седницу с тога, што нема ценовника брашна.

— *Председник* објашњује да вије ово нов предлог јер стоји непрестано на дневном реду а има и довољан број одборника.

— *Г. Бркић* потпомаже предлог Нешићев.

— *Андра Одавић* и он говори у прилог предлога Нешићева.

— *Председник* је ово питање ставио на гласање, и би решено, да цена лебу буде 22 паре а да се продаје леб по 20 пара у сразмерној тежини.

Састанак је овај закључен у 8¹/₂ часова по подне.

Држан 12. Априла 1892. године.

Председник отвара одборску седницу, и моли одбор да саслуша записник прошлог састанка.

Секретар прочита. Протокол примљен без измене.

Председник извештава одбор да је држана лицитација за одкопавање земље са палилулског трга, па на исту није дошао ни један лицитант. После тога дошао је Живко Тришић и поднео понуду.

Одређује се друга лицитација.

За овим се прешло на протрес правилника за издавање воде приватнима из новог београдског водовода.

Љуба Јовановић моли, да му се начелно објасни основа наплаћивања за воду, пошто му се чини, да ће бити и трошарине и таксе за воду.

Председник даје Јовановићу ово објашњење: Трошарина је заведена као ослонац да се могу извесна предузећа извршити. Чим поједина предузећа буду извршена онда ће се и теретна издавања смањити и залога зајма заменити са новим приходом у колико се може подмиривати, а ако се не подмири онда ће у неколико трошарина остати. Таксирање воде сведено је на најмању меру. Како се упореди такса наших водовода, са таксом у другом свету, види се да је узета најмања мера. Треба имати у виду да се водовод мора одржавати, да мора ту бити људи, разних машина итд.

Мата Јовановић тражи објашњења на колико домова је рачунато који ће платити, какав је рачун амортизације и трошак режије па и чист приход — те да би се могло упоређење учинити.

Коста Главинић објашњава, да је водоводна комисија, одбила 20% процента од свију зграда, као неспособних за плаћање. Ова тарифа удешена је према зградама. Међутим предлаже се да водовод плаћа само интерес, а амортизацију да плаћа трошарински приход. У даљем свом говору разлаже да је потребно да се наплаћује

такса на воду, ради плаћања интереса на уложени капитал и ради одржавања водовода.

Никола Вулковић је мишљења да се такса на воду сведе на најмању меру, пошто су грађани иначе трошарински јако оптерећени.

Љуба Јовановић предлаже, да за сада плаћа водовод само своје одржавање, а интерес и амортизација, да се покрива из трошаринских прихода. Доцније би се могло све троје из водоводних прихода исплаћивати.

Председник објашњује, да је управа водовода састављајући правилник и сама ценила све оне тешкоће које грађани имају да подносе, па је и сама градећи правилник дошла до уверења, да одређивањем оваке цене управо се постиже само оно, што је г. Љуба Јовановић казао, а то је да се плати само оно, што је најпотребније око одржања водовода, а што се тиче осталих трошкова да остане и даље на трошарину. У даљем свом говору изнео је, колико се рачуна да има просторија способних за плаћање, колики се приход предвиђа па изводи, да се очекује приход од 153 322 дин. Овом сумом имало би да се покрије: на одржавање око 100.000 дин., на плаћање интереса и амортизације на накнадно одобрених 580.000 дин. за везу водовода с приватним кућама и на спровод воде кроз Енглезовац и до новог гробља — око 47 000 дин. Према томе преостало би још око 6000 дин. од прихода од водовода

Бока Нешић У подужем говору доказује, да је такса за воду врло ниска и да је много пробитачније за грађане, да плаћају за воду из водовода но, да је набављају као до сада.

— *Коста Главинић*. У подужем говору показује потребу наплаћивања таксе на воду, која треба у прво време да даје бар

266. Јован Петровић чинов монопола.
267. Јован Штефанац слагач.
268. Јосиф Дробњак раден. у држ. штамп.
269. Јосиф Цвајфел машин. у држав. штамп.
270. Карло Годона словослагач.
271. Коста Т. Борђевић фишекција (баруција).
272. Коста Милковић раден. у држ. штамп.
273. Коста Наумовић пиљар.
274. Крста Николић раден. у држ. штамп.
275. Коста Пејић словослагач.
276. Коста Петковић фурунција.
277. Коста Ристић словослагач.
278. Коста Соколовић. зидар.
279. Лазар Динић слагач (држ. штамп.).
280. Лазар Илић свирач.
281. Лазар Исаковић слагач (држ. штамп.).
282. Лазар Масниковић слагач.
283. Леонида Христовуловић слагач.
284. Љубомир Милошевић слагач.
285. Љубомир Црвенчапин слагач.
286. Максим Милојевић служ. савета.
287. Манојло Јовановић раден. у држ. штамп.
288. Марко С. Петровијевић кројач.
289. Мијаило Вељковић слагач.
290. Мијаило Т. Вељковић раденик у држ. штампарији.
291. Мијаило Грујић.

292. Мијаило Каракашевић раденик у држ. штампар
293. Мијаило Лазаревић слагач.
294. Мијаило Петровић капараш соларе.
295. Мијаило Петровић берберин.
296. Мијаило Спасић слагач
297. Милан Бранковић трговац.
298. Милан Димитријевић слагач.
299. Милан Марковић рад. у држ. штампар.
300. Милан Милчевић слагач.
301. Милан Милојевић слагач.
302. Милан В. Николајевић практикант.
303. Милан Павтић служ. соларе.
304. Милорад Јанковић бакалин.
305. Милош Дамњановић паживер.
306. Милош Трифуновић приватнијер.
307. Милутин Панић слагач.
308. Мирко Лаловић спекулант, за целу год.
309. Мирко Немец фактор.
310. Марко Тодоровић слагач.
311. Миша Ивачковић слагач.
312. Миша Милојевић слагач.
313. Младен Екмеџић слагач.
314. Младен Лазић слагач.
315. Никола Вулковић трговац.
316. Никола Гутеша служитељ краљичин.
317. Никола Живаљевић слагач.
318. Никола Масниковић слагач.

319. Никола Петровић бурекџија, за целу год.
320. Никола Стојановић кафеџ.
321. Никола Тасић месар, за целу год.
322. Павле Краузенвалд раден у држ. штамп.
323. Павле М. Лазић раденик у држ. штамп.
324. Цанта Милчић спекулант.
325. Петар Димић учитељ у пензији.
326. Петар Драгићевић поштни стражар.
327. Петар Марковић раден. у држ. штамп.
328. Петар Мартиновић раден. у држ. штамп.
329. Петар Милојевић раден. у држ. штамп.
330. Пера Зорић фактор.
331. Пера Раковачки слагач.
332. Риста Анастасијевић благ. соларе,
333. Раде Софронијевић раденик у држав. штампарији.
334. Риста Ристић слагач.
335. Сава Мајсторовић брашнар
336. Светозар Балугчић слагач.
337. Светозар Игњатијевић слагач.
338. Светозар Костић стаклорезац.
339. Светозар Спасић слагач.
340. Сима Николић брашнар.
341. Сретен Благојевић чиновник ђумр.
342. Стеван Богдановић слагач.
343. Стеван Вукосављевић механиџа.
344. Стеван Илић слагач.
345. Стеван Стојановић слагач.
346. Стеван Шајковић благајник.

колико приходе. Колико је потребно за одржавање водовода и за интерес и амортизацију на накнадно одобрени кредит од 580,000 дин. Ако би, пак било прихода више него што треба, лако је доцније смањити или таксу на виду или трошарину на извесне предмете.

— *Гавра Бркић* вели, да би требало дати грађанству воду без наплате таксе, пошто је трошарина уведена, да се њеним приходима водовод и остале потребе подигну.

— *Мића Петровић* није противан у начелу наплаћивању таксе на воду само би желео праведнији разрез, пошто му се овај чини веома неправедан и непрактичан.

— *Коста Главинић* разлосима побија наводе Миће Петровића и доказује да је најбоље да се такса наплаћује по броју просторија, како се предлаже.

— *Милош Триковић и Илија Борђевић* траже да се не наплаћује никаква такса на воду.

— *Коста Б. Михајловић* предлаже да се усвоји предлог водоводне комисије.

— *Вела Тодоровић* слаже се с предлогом комисије пошто је мњења да се у прво време мора тако поступати.

— *Бока Новаковић* разлаже, да се мора вода наплаћивати јер је трошарина уведена да сагради и исплати водовод, а он се сам мора одржавати.

— *Светозар Боторић* разложно потпомаже предлог да се на воду наплаћује такса. Доказује, да је ово баш у интересу сиротиње, која ће за малу цену имати довољно воде за своју потребу.

После ових говора одбор је усвојио у начелу правилник онако, како је поднесен од стране комисије*).

*) Правилник је овај отштампан у једном од прошлих бројева у целини и онако, како га је одбор општински усвојио. Ур.

- 347. Танасије М. Поповић магацион. Соларе.
- 348. Таса Николић служитељ привреде,
- 349. Такшо Ристић служитељ у државној штампарији,
- 350. Теша Стевановић служ. кред. завода,
- 351. Тихомир Ј. Марковић адвокат, и II. подгође,
- 352. Тодор Белајац рад. у држ. штампарији,
- 353. Тома Андрејевић дрвар. трговац.
- 354. Тома Чачуга раден у држ. штампарији,
- 355. Тоша Илић слагач,
- 356. Трифун Анастасијевић дијурнис. жељез.
- 357. Фрања Белоглавец раден. у држ. штамп.
- 358. Фрања Рибникар лекар.
- 359. Фердинанд Рајс раденик у државној штампарији.
- 360. Франц Лидл раденик у држ. штамп.
- 361. Франц Учек слагач,
- 362. Хајим А. Демајо трговац,
- 363. Херман Херлинг раденик у државној штампарији,
- 364. Чета Стевановић слагач.

После овога прешло се на специјални претрес правилника.

Прва три члана усвојио је одбор без измене и дебате.

Код четвртог члана предлаже Р. Филиповић;

— Да се спајање воде са кућама изврши прво у оним улицама гди је најпотребнија вода, па онда да се дозволи и онде гди се један пријави па и цела улица изврши пошто сваки мора имати воде.

Гди је вода и у којим улицама најпотребнија то да оцени комисија водоводна.

— *Филип Васиљевић* предлаже да општински суд одређује, која ће прво улица почети да се везује па која друга па трећа и т. д. редом и онда нема нико да се жали, нити ће водоводна комисија имати неприлике

Др. Милан Радовановић предлаже, да се трећа тачка овога члана овако измени: да се из комшијске куће немогу увести цеву у другу комшијску кућу.

— *Др. Марко Лeko* предлаже, да овај 4. члан остане као што је предложен уверавајући, да ће водоводна комисија према њему најтачније моћи извршити спајање.

— *Никола Вулковић* је мишлења да би најбоље било кад би се спајање кућа извршило оним радом, како комисија водоводна према потреби сама одредила буде.

Бока Димитријевић противан је оваком решењу ствари и жели, да се то у одбору тачно одреди.

— *Светозар Боторић* говори и препоручује да се овај четврти члан прими као што је предложен.

После још неких краћих говора, председник је ставио на гласање члан 4, као што га је комисија предложила

Гласањем се дошло до резултата, да га је одбор одбадио.

Др. П. Поповић вели да се овде прекине даље претресање и да се продужи у идућој седници, пошто нису присутни чланови комисије, који би најкомпетентнији били да у овој техничкој ствари даду савета одбору.

Пошто се је цео одбор слажио у мишлењу са г *Др. Павлом*, седница је закључена с тим да се у идућој продужи овај специјални претрес правилника.

Састанак је овај трајао до 12 сати пре подне.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 5 д.
- б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5
- в) За свирање аженског (оркестр) Дамен-Капеле 20

II.

- а) За игрању у локал I-ог реда 15 д.
- б) За игрању у локал. II-ог реда 1 „
- в) За игрању у локал. III-ег реда „

III.

- а) За панораму на дан 5—10 д.
- б) За разне представе и показивање вештина, дневно 10—50 „
- в) За менаџерије и музеуме 5—15
- г) Циркус од представе 10—20 „
- д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50— „

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова 00:5 дин
- б) Буре од 6 акова 00:0 „
- в) Буре од 9 акова 00:15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧСТВО :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разликe на спратове 0:20 д.
- б) За неузидан шпархерд 0:20 „
- в) За узидан „ 0:40 „
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0:53 „
- д) За чишћење димњака од два спрата . . . 0:23 „
- ђ) За чишћење простог димњака 0:10 „
- е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима 0:10 „
- ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима 0:20 „
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разна спратове 0:70 „

II. ИЗВОЖЕЊЕ БУБРЕТА :

- а) За собу и кујну или мањи дућан са собом 0:21 „
- б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом 0:16 „
- в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале 0:11 „

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИК :

- а) Од кубног метра 12— д
- б) Од акова 0:50 „

IV. ПСЕТАРЕНА :

- а) Марка за пашче за годину дана 3:00
- б) Обнављање изгубљене марке стаје 1. динар.

V. ГРОБАРИНА :

- а) Гроб за децу 7 дин.
- б) Гроб за одрасле 20 „
- в) Мала гробница 555:52 п. „
- г) Велика гробница III реда 998:39 п. „
- д) Велика гробница II реда 1099:32 п. „
- е) Велика гробница I реда 684:57 п. „

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 12:90 д
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 14:90 „
- в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36:90 „
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72:90 „

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.